

Inna Airola

Syyslumo

romaani

SYYSLUMO

ROMAANI

INNA AIROLA

Kannen suunnittelu & kuvankäsittely Inna Airola

Kannen kuva: Adobe Firefly -generointi perustuen Rogier van der Weydenin
Portret van een dame -maalaukseen (n.1490, public domain)

© 2024 Inna Airola

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-7268-3

Miebelleni

OSA I

RAMPA

1156

Mestari Bagadúr saapui täsmälleen kuten oli Rüdischien kanssa sopinut, vain hetki puolipäiväkellojen kaiun päätyttyä. Kirzemaj ei kyennyt erottamaan yksityiskohtia – lasiruudut olivat liian paksut ja epätasaiset, eivät suinkaan samaa läpikuultavaa laatua kuin mihin hän oli maalla asuessaan tottunut – mutta näköpaikaltaan toisen kerroksen kirjastosta Kirze saattoi nähdä tumman, unenomaisen hahmon pysähtyvän etuportilla seisovan vartijan kohdalla ja päästettävän sisään.

Hän kyllä tuumi avaavansa salvan ja työntävänsä ikkunan auki. Sellaisena täydellisenä päivänä kadut saattaisivat kuitenkin olla tupaten täynnä väkeä, joiden äänet ja äänenpainot kantaisivat Kirzen korviin kuin ivaten hänen kurjuuttaan. Hän antoi kätensä viipyä salvalla jonkin aikaa ja sormeili viileää rautaa. Kaikki kaupungissa oli erilaista: talo hämälämpi, seinät paksummat, jopa huoneen ilma oli oudon levottomuuden raskauttama. Joka kerta, kun hän veti henkeä, se juuttui rintaan ja painoi kuin lyijylohkare.

Sää oli poutainen ja hieno kuten koko kesän eikä näkyvissä ollut sateen uhkaa, mutta aamiaisella sanoja ei ollut säästeltä mestari Bagadúrin kieltäytyttyä vaunukyydistä. Freija Ríða

piti moista ihailtavana, frei Ramund hieman omituisena, joskin he olivat yhtä mieltä siitä, että muunmaalaisille saattoi toki oikkunsa sallia.

”Jos muukalaisille sallii vapauksia”, Rigobert, vanhin Kirzemajn kolmesta veljestä oli lausunut aamuzeljeä särpiesään, ”niin jo kohta he pyytävät oikeuksia. Jos heille sallii oikeuksia, niin sitten he eivät enää pyydä.” Kukaan ei ollut sanonut siihen mitään.

Kirze tarkkaili mestari Bagadúria, kun tämä pysähtyi hetkeksi tervehtimään talon rouvaa. Freija Rída kitki kukkapenkkejä tyyny polviensa alla ja palvelija pitelemässä työkalukoria vieressään. Esiliinaan ja muodikkaan maalaismaiseen olkihattuun pukeutunut freija oli tunnettu kasvien ystävä; harvassa olivat ne päivät, jolloin hän ei pihalla piipahtanut, vaikka se kaikki kalpenikin Rüdischien maaseutukartanon suurten puutarhojen ja omenatarhan rinnalla. Kirze ei ollut koskaan käsittänyt äitinsä intohimoa puutarhanhoitoa kohtaan, sillä hänestä se kuului palvelusväen tehtäviin. Mutta ehkäpä jopa heille, joihin Rigobert usein viittasi ”oikeina wodinmaalaisina”, saattoi sallia omat oikkunsa.

Tiilimuuratun aidan täysin ympäröimänä pieni puutarha tarjosi suojaa urkkivilta katseilta, jotka muutoin olisivat viipyilleet liian pitkään arvoisten frei ja freija Rüdischin talossa. Tokihan kyseessä oli talo, jota kannatti katsella kahteenkin kertaan ja joka varmasti synnytti sivustakatsojissa ja ohikulkijoissa kateutta kolmikerroksisella julkisivullaan, rautaporteillaan ja vaskikoristeisilla tammiovillaan. Koska oli naurettavaa ajatellakin, että Rüdischien kaltainen vauras perhe olisi asunut muualla kuin kaupungin parhaalla alueella, sekä kaupunkitalon asukkaat että palveluskunta olivat tottuneita porttien takaa pällisteleviin ihmisiin ja näistä lähtevään hälinään.

Kaikki paitsi Kirzemaj. Mitä muita aistimuksia Hagenheimilla oli tarjota, Kirze saattoi vain arvailla. Ainoat kerrat, jolloin hän oli edes vilaukselta nähnyt kaupunkia kukkaistu-

tuksin reunustetun polun tuolla puolen, olivat olleet silmäykset vaunujen ikkunasta hänen saapuessaan maalta kaksi viikkoa aiemmin. Kuin hän olisi ollut pelkkä sivullinen tuijottamassa vääntynyttä harhakuvaa maailmasta.

Toivotettuaan freija Rídalles hyvää päivää mestari Bagadúr astui porstualle Kirzeltä näkymättömiin ja iski ovenkolkutinta jokusen kerran. Kirze vilkaisi yhdellä tuolilla istuvaan Ildeen, mutta palvelustyttö näytti torkahtaneen, kulmat kurtulla ja silmäluomet kiinni painuneina. Itsekseen olkiaan kohauttaen Kirze antoi hiiden olla. Hänen onnistui ontua parin sylen matka, istuttaa itsensä jo puolenpäivän tarjottavilla katetun pöydän päähän ja nojata kainalosauvansa tuolin toista sivua vasten.

Ei kestänyt kauaa, kun etuovelta kuului narahdus, pyyntö astua sisään ja frei Ramundin etäinen ääni julistamassa tervehdyksiä ja kiitollisuutta ja lopuksi vielä kerran sitä, miten kukaan saattoi kieltäytyä tarjouksesta tulla noudetuksi vaunuilla.

”Kuten sanoin teille, frei Ramund, pidän enemmän kävelemisestä, erityisesti näin kauniina päivänä.” Bagadúrin matala ääni pisteli Kirzeä alakerrastakin asti. ”Teidän ei tarvitse vaivata palkollisia minun tähteni.”

”Mitä vielä! Tehän olette talon vieras. Mistä muistui mieleeni, Perič”, ilmeisesti oven oli avannut perheen nuori palkollinen, ”sinun tulee huolehtia mestari Bagadúrista ja olla avuksi, mikäli hän apua tarvitsee. Varmista, ettei häneltä puutu mitään. Tämä on päivittäinen velvollisuuteni sen aikaa, kun mestari viipyy kattomme alla.”

”Kyllä, tietysti, frei”, kuului reipas vastaus. ”Ehdottomasti, frei.”

”Perič on myös alun alkujaan Riiginmaalta. Eräs maaseutukartanomme vuokratilaa viljelevä perhe otti hänet hoteisiinsa ja mielestämme oli luonnollista palkata poika sittemmin palvelukseemme.”

”Vai että Riiginmaalta?” pohti mestari Bagadúr ja sanoi

jotakin kumman soinnittomalla, tasaisella kielellä, jota Kirzen ei juuri ollut mahdollista ymmärtää.

Eikä ollut Peričinkään: "Anteeksi vaan, mestari, mutta pelkäänpä, että olen unohtanut sen vähän, mitä kieltä osasin." Nuorukainen kuulosti vaivaantuneelta. "Kukaan kasvattiperheessäni ei osannut puhua sitä eivätkä he oikeastaan rohkaisseet sen käyttöön. En muista siitä paljoakaan."

"Sääli", mestari Bagadúr sanoi kuulostamatta erityisen säälivältä.

He vaihtoivat vielä muutaman muun kohteliaisuuden, minkä jälkeen kaksi vanhempaa miestä kuului nousevan portaita. Juuri kun Kirze kääntyi oven suuntaan, frei Ramund astui sisään seurassaan pitkä mies pitkässä mustassa nahkatakissa, jossa oli korkea kaulus ja hopeiset soljet. Ilde pomppasi tuoliltaan nurkassa kuin kahden ketun jäljittämä jänis.

Frei Ramund jätti palvelustytön huomiotta ja sen sijaan katsoi tyttärensä. "Voi, rakas lapsi, älä suotta nouse", hän kiirehti sanomaan, mutta Kirze oli jo ehtinyt ylös tukemalla itsensä pöydän lakattua pintaa vasten. Hän ei kuitenkaan katsonut isäänsä vaan mestari Bagadúria, jonka silmät kulkivat pitkin huonetta, mahdollisesti laittavan merkille hyllyjen määrän, niissä olevat kirjat ja tyhjät välit, Hagenheimin vaakunan yhdellä seinällä ja vanhojen karttojen kokoelman toisella. Bagadúr vilkaisi jopa pelokkaan näköistä Ildeä ennen kuin huomioi Kirzemajn läsnäolon. Kaksi kulmien synkästi varjostamaa harmaata silmää tarkasteli Kirzeä pysähtyen hänen kasvoillaan ja vartalollaan. Tahtomattaankin Kirzeä puistatti miehen karsas ilme ja tuijotus, joka iski yhtä säälimättömästi kuin kipukohtaus.

"Mestari Bagadúr", frei Ramund sanoi miesten kiertäessä omille paikoilleen pöydän vastakkaisin puolin, "saanen esitellä kuopuksemme, freijalin Kirzemaj Rüdischin. Kultaseni, tämä on jaarli—"

"*Entinen* jaarli", mies oikaisi, ja frei Ramund huitaisi kättään anteeksipyydellen.

”Toki, aivan. Kultaseni, tämä on mestari Andruš Bagadúr.”

”Freijalin”, mestari Bagadúr sanoi huomaamattomasti nyökäten, otti Kirzen käden sormikkaaseensa ja suuteli selkämystä oikeastaan ihoon edes koskematta. Kirze saattoi tuntea miehen silmien tutkiskelevan luiden muotoa, vinoja sormia, jotka olivat liian likellä toisiaan, arvioivan otteen heiveröisyyttä. Aivan kuin mies olisi pannut merkille jokaisen suonten sykähdyksen, jokaisen pihisevän hengenvedon, vähitellen lisääntyvän vapinan Kirzemajn jaloissa. Miehen käden tuntu oli yhtä viileä kuin asenne Kirzeä kohtaan, ja kun hän päästi irti ja suoristi hartiansa, kaksi pystysuoraa uurretta ilmestyi kulmien väliin, mikä sai kasvot näyttämään entistä ynseämmiltä.

Kirze ei välittänyt vastata tervehdykseen. Sen sijaan hän vajosi takaisin tuoliinsa ja antoi väsymyksen vyöryä ylitseen. Mestari Bagadúr kääntyi takaisin frei Ramundin puoleen.

”Kirjasto on päivittäin käytettävissänne, ja mitä ikinä tarvitsettekaan, voitte pyytää ketä tahansa palkollisista avukseen”, frei selosti miehelle. ”Voitte vapaasti lueskella kirjaston valikoimaa ja hyödyntää sitä kuten parhaaksi näette. Mutta älkää tuomitko meitä liian ankarasti, mestari, joidenkin niteiden kulumattomuuden perusteella. Valitettavasti kukaan perheessä ei vietä kovin paljoa aikaa täällä, poikkeuksena toki miniäni. Mutta toisaalta hän ei olekaan verisukulainen.” Koska kukaan ei tarttunut ponnettomaan toteamukseen, frei Ramund rykäisi ja kehotti Ildeä tarjoilemaan heille zetjeä ja luumupiirasta.

Vaikka frei Ramund nautti enemmän kuin oman osuutensa tarjoiluista eikä mestari Bagadúrkaan kieltäytynyt toisesta annoksesta, Kirze ei voinut kuin särpiä säästeliäästi ja näykkiä omaa palaansa, jahka vain sai lusikan kömpelöön käteensä. Hän oli juuri nostanut kupin huulilleen, kun kohta alkoi, ja onnistui jotenkin saamaan kupin takaisin alas läikyttämättä puolta uutejuomasta päällensä.

Mikä ulkopuoliselle näyttäytyi vain ohimenevältä hengi-

tyksen katkolta, oli kipua, joka vuodatti hänet valkeaksi jäällä ja teräksellä ja hienosyisimmillä hopeaneuloilla. Aivan kuin sydän olisi vedetty seisahduksiin ja maailma pysähtynyt kahden lyönnin väliin. Kun Kirze seuraavan kerran veti kirjaston pölyistä ilmaa henkeensä, sekin tapahtui pelkkinä parahduksina ja yhtenä niiden väliin kuiskattuna rukouksena. Hänen kätensä oli edelleen tiukasti zelijekupin ympärillä, kun kipu hiljalleen heikkeni ja hiipui.

”Onko kaikki hyvin, freijalin?” kuului Ilden ääni jostain hänen takaansa.

”On, pelkkä kouristus”, Kirze sanoi usean hiljaisen hetken kuluttua, jähka oli saanut ajatuksensa kokoon ja kursittua puheensa, joka ei vielääkään suostunut tulemaan luonnostaan. Sanojen muodostaminen tuntui kuin olisi imeskellyt okaista omenaa tai niellyt myrkkyä, joka poltti kurkunpäässä, tai kuin hänen suunsa olisi ommeltu kiinni näkymättömillä langoilla. Joka kerta, kun hän yritti puhua, yksi niistä napsahti poikki ja repi palan hänestä mukanaan.

Ilde, noin Kirzemajn ikäinen nätti, sorja tyttö, palkollinen asemaltaan ja hiisi syntyperältään ja ihonsa harmaalta väriltä, katsoi freijalinia ilmeellä, jonka Kirze tunsu aivan liian hyvin. Se oli pitkä, viipyvä katse, jollaisia Kirze sai niin perheenjäseniltä, perheen palvelijoilta kuin vierailijoilta, niiltä harvoilta valituilta, jotka olivat koskaan saaneet nähdä ”raukan ramman”. Kyseinen katse oli täynnä sekä sääliä että syyllistä huojennusta sellaisilta, jotka itse tai joiden rakkaat eivät olleet koskaan joutuneet luita vääntävän kirouksen tai minkään sen kaltaisen koskemiksi. Katse sellaisilta, jotka saattoivat lopulta katsoa pois päin ja ylistää Rouva Friggaa siitä hyvästä, että tämä oli säästänyt heidät surulta ja murheelta.

Kun palvelustyttö sitten poistui, Kirze nojasi taaksepäin tuolissaan huulet yhä vavisten.

Tämä väitetysti entinen jaarli – mitä se ikinä merkitsikään, ulkomaalainen arvonimi, mitä todennäköisimmin – ei näyttänyt huomanneen mitään, joten Kirzemaj uskaltautui

katselemaan miestä tarkemmin. Tämä oli komea jollain synkkämielisellä tavalla, ja olemuksessa oli kylmäkiskoisuutta. Se oli toisenlaista korskeutta kuin Rigobert-veljellä, jota Kirze piti itsevarmana, jopa ylimielisenä. Sen sijaan kyse oli oudosta yhdistelmästä varautuneisuutta ja ylpeyttä, mikä sai mestari Bagadúrin vaikuttamaan uhkaavalta mutta samaan aikaan kumman kiehtovalta. Kaikki se johtui arvaustenkin miehen iästä, jonka paljastivat uurteet kasvoilla ja sipaisu harmaata tummien hiusten seassa aivan ohimoiden yllä.

Mestari Bagadúr katsoi pois päin frei Ramundista vain kaataakseen itselleen lisää zelvejä ja muutoin keskittyi keskusteluun kauppiaan kanssa. Tai pikemminkin hän otti osaa keskusteluun, jota frei Ramund itse ylläpiti, sillä mestarilla oli varsin vähän sanottavaa ja vielä vähemmän mahdollisuuksia sanoa mitään; frei oli seurallinen ja eloisa mies, joka nautti aivan liaksi omista tarinoistaan ja omasta äänestään. Silti mikään mestari Bagadúrin ilmeessä ei antanut Kirzen uskoa, että se olisi haitannut miestä tai että tämä olisi edes piitannut.

Miesten keskustelun – oli se kuinka yksipuolinen tahansa – alusta alkaen Kirzelle kävi selväksi, ettei Andrus Bagadúr, ei ainoastaan vierasperäisestä nimestään ja luopumastaan aateli-sarvosta päätellen, ollut kotoisin Hagenheimin lähiseuduilta tai mistään Wodinmaiden kaupunkivaltioista. Hänen korostuksensa oli ilmeisen vieras ja hieman yksitotinen, mutta Kirzen mielestä miehen wodinkielen taito oli, jos nyt ei moitteeton niin ainakin todella vakuuttava. Tämä puhui ja äänsi lauseensa huolella mutta epäröimättä, aivan kuin olisi kerännyt sanat mielessään yhteen ennen niiden puheeksi punomista.

Kirze särpäisi varovasti kupistaan uudemman kerran ja tuijotti hajamielisesti ikkunasta etupihan puita, joista lähimmän oksat pyyhkivät lasia unettavaan tahtiin. Hän pidätteli haukotusta ja vilkaisi syrjäsilmillä ovelle kuin odottaen näkevänsä siellä Ilden tai Peričin tai jonkun palvelijan

tulossa korjaamaan astioita. Mutta siihen nähden oli aivan liian aikaista.

Kuten oli aivan liian aikaista olettaa, että hän olisi saanut poistua. Frei Ramund kertoili parhaillaan viimeisimmästä metsästysretkestään Hagenwaldiin edeltävällä viikolla ja heitelti joukkoon yksityiskohtia, joita Kirze ei ollut edes kuullut ruokapöydässä kyseisenä iltana. Mestari Bagadúr kavensi epäilevästi silmiään saaliin määrästä mainittaessa muttei todennut siihen mitään. Mikäli hän rakasti tai vihasi metsästystä, hän naamioi kummatkin tuntemukset, ja vaikka kertomus ei olisi häntä viihdyttänyt, siitäkään ei voinut mennä sanomaan suuntaan tai toiseen.

Kirze taisteli uutta haukotusta vastaan muttei sillä kertaa piilottanut sitä ajoissa.

”Näyttää siltä, että tylsistytän tyttöparkaa kaikilla näillä eräpuheilla ja pitkäjousilla ja metsästysvarusteluilla rehentelyllä”, frei Ramund naureksi kulautettuaan alas viimeisenkin pisanan zelvejä ja pyyhki piiraanmuruja punotulta parraltaan. ”Vaikkakin syy on tyystin minun. On pakko myöntää, etten ole tottunut puhumaan tällaisesta Kirzen kanssa.”

Istuttuaan koko ajan Kirzemajta vastapäätä katsomatta kertaakaan tämän suuntaan, mestari Bagadúr siirsi silmänsä nuoreen naiseen. Kirze tuijotti takaisin.

”Mistä te sitten puhutte?” hän kysyi.

Kirze liikahti avatakseen suunsa muttei päässyt ensimmäistä hengenvettoa edemmäs.

Frei Ramund puhui taas: ”Kaikesta ja mistä vain Kirze haluaa. Puhumme hänen päivästään, mitä hän on tehnyt, ja niin edelleen. Josko hän on viettänyt aikaa äitinsä tai veljiensä tai kälynsä seurassa, josko hän on hoitanut Heidea – kyseessä on lapsenlapsemme, niin kovin ihastuttava lapsi.” Frei Ramund säteili pelkästä ajatuksesta, kun taas Kirze kuroi kulmansa yhteen; kenenkään, varsinkaan taaperon hoitaminen hänen tilassaan oli kaukaa haettua harhakuvitelmaa. ”Josko jokin uusi ja kiintoisa

juttu on kiinnittänyt hänen huomionsa. Kirze on erityisen mieltynyt eksoottisten esineiden kokoelmaani, jota olen kerryttänyt vuosien ajan sieltä ja täältä. Joukossa on joitain harvinaisen hienoja esineitä ja täydennän kokoelmaa yhä silloin tällöin.”

Harmaat silmät kääntyivät Kirzemajn suuntaan uudestaan, ja Kirze tunsu kasvojensa lämpenevän. Mitä tämä oletettu opettaja mahtoi hänestä ajatella: kahtakymmentä lähestyvää nuori nainen, joka yhä ihasteli kaukomaisten aihelmia esittäviä kivi- ja metallihahmoja ja eebenpuusta ja luusta kaiverrettuja pienoisteoksia? Hänen isänsä kuvaili Kirzeä sellaisena kuin hän oli ollut ennen kiroa: palvottu, pilalle hemmoteltu ja holhottu hulivili tyttö, kaksitoistavuotias rämäpää, jolta ei ollut koskaan kielletty mitään. Tuntui kuin kaikki olisi tapahtunut elinikä sitten. Ja ehkäpä olikin.

Kirzemaj oli elänyt suojattua elämää perheen maaseutukartanolla kaupungista itään, ja enimmänsä osan tuosta ajasta vailla kykyä muodostaa puhetta saati yhtenäisiä lauseita. Hän ei kyennyt muistamaan kovin paljon kipua kummempaa vuosilta, jotka oli virunut halvaantuneena ja sokeana ja vuoteenomana, ja vain palasia vuosista, jolloin hän hiljalleen toipui pahimmasta. Kaikki sekoittui sumuun, utuiseen uupumukseen ja pahoinvointiin, kun edes paikoillaan makaaminen ei ollut tuonut tuskalta taukoa. Mutta hän muisti yhä elämänsä ennen kuin kaikki oli muuttunut: aurinkoiset kesäpäivät ja pitkät talviyöt, kun hän oli ollut tavallinen lapsi vailla kärsimystä, vailla minkään maailman murheita, enemmän tai vähemmän uhkarohkeaa ja eritoten julkeaa tavalla, mistä hän ei ollut ylpeä.

Hänen isänsä muisteli jotain toista elämää. Jotain toista ihmistä, jota ei enää ollut.

Frei Ramund lisäsi: ”Viime aikoina Kirzemaj on viettänyt paljon aikaa ulkosalla takapihan puutarhassa. Uskoisin, että sää on ollut rauhoittava ja muistuttanut maaseutukartanotamme Verdinerissä, missä hän varttui. Friggan kiitos, meitä

on siunattu auringolla ja lämmöllä näinä kuluneina viikkoina, jotka Kirze on ollut kanssamme kaupungissa.”

Mestari Bagadúr ei tarttunut kauppiaan kehotukseen toistaa jumalallista ylistystä vaan nojasi taaksepäin tuolissaan ja laski toisen kätensä pöydälle. Kirze huomasi miehen sormenkynnet ensimmäistä kertaa: siistit, huolella leikatut siten, että sormet näyttivät pitkiltä ja kapeilta, mitä miehen riisumatta jääneet sormikkaat entisestään korostivat. Nämä eivät olleet työläisen tai palvelijan kädet vaan sellaisen, jolla oli aikaa – ja rahdun verran turhamaisuutta.

”On todellakin ollut melko lämmintä”, mestari sanoi, ”siihen verrattuna mitä usein täällä rannikolla näkee. Tuulet ainakin ovat olleet suotuisia.”

”Todellakin.”

”Sanokaahan, frei”, mestari Bagadúr jatkoi sivellen tyhjän kuppinsa jalustaa, ”mitä odotuksia teillä tarkalleen ottaen on tyttärenne koulutuksen suhteen. Haluatteko hänen oppivan päättelytaitoa ja laskentaa vaiko maantiedettä ja historiaa? Vai kenties vieraita kieliä?”

Frei Ramundin katse ei koskaan kohdannut Kirzen omaa, kun hän sanoi ääni kireänä: ”Pelkään pahoin, että joudutte aloittamaan... aivan alusta. Kirzemajlla oli opettajia, kun hän oli nuorempi, ennen kaikkea tätä... No, siitä on kovin kauan aikaa, eikä hän suinkaan ollut vähiten haastava oppilas.”

Tuolloin Kirze olisi muotoillut monisanaisemman ja ilkeämmän kommentin kuin ”Minulla oli tylsää”, jonka hän pyöritteli mielessään eikä koskaan edes saanut suustaan. Opiskelu ei ollut koskaan kiinnostanut häntä; hän oli vihannut jokaista sisätiloissa hukattua hetkeä ja typerien asioiden ulkoa opettelua, joita ei koskaan tulisi tarvitsemaan. Siihen oli liittynyt lisäksi ovien paiskomista, kirjojen heittäilyä, kirkua ja itkua ja lyömistä ja puremista. Kirze nielaisi kylmän tunteen alas, mikä teki rinnassa lojuvasta lyijyisestä kimpaleesta vain entistä painavamman.

Kirzemaj Rüdisch, varakkaan kauppiasperheen tytär, on täysikäistymässä ja valmis astumaan yhteiskuntaan. Parantuessaan vammauttavasta kirouksesta Kirze on viettänyt suuren osan elämästään toipilaana ja eristyksissä, ja nyt hänen on opittava kaikki uudestaan.

Mestari Andruš Bagadúrin ohjauksessa Kirze löytää paitsi kadonneet kykynsä myös etuoikeutetun elämänsä ulkopuolisen laajemman maailman – ja tunteet, jotka kyseenalaistavat kaikki hänen uskomuksensa.

Kun maailman todellisuus paljastuu, Kirzemaj joutuu valitsemaan velvollisuuden ja intohimon välillä – sillä mies on kaksi kertaa häntä vanhempi, epämieluisa muukalainen ja miehessä on pimeyttä, jota Kirze ei pysty selittämään...

Syyslumo on romanttinen fantasiaromaani, joka ammentaa kansa-aikakaudesta sekä Itämeren alueen historioista ja mytologioista.

Itsenäisen romaanin tapahtumat sijoittuvat samaan maailmaan kuin Kaaren kertomus mutta runsas sata vuotta myöhemmin.

84.2 [84.2F]
ISBN 978-952-807-268-3

